

מסורת הש"ס

16 [לעיל ח. ט. ב] מבינות לה... 17 [לעיל ח. ט. ג] כלה... 18 [לעיל ח. ט. ד] קדושין... 19 [לעיל ח. ט. ה] ופ"ה... 20 [לעיל ח. ט. ו] ופ"ה... 21 [לעיל ח. ט. ז] ופ"ה... 22 [לעיל ח. ט. ח] ופ"ה... 23 [לעיל ח. ט. ט] ופ"ה... 24 [לעיל ח. ט. י] ופ"ה... 25 [לעיל ח. ט. יא] ופ"ה... 26 [לעיל ח. ט. יב] ופ"ה... 27 [לעיל ח. ט. יג] ופ"ה... 28 [לעיל ח. ט. יד] ופ"ה... 29 [לעיל ח. ט. טו] ופ"ה... 30 [לעיל ח. ט. טז] ופ"ה... 31 [לעיל ח. ט. טז] ופ"ה... 32 [לעיל ח. ט. טז] ופ"ה...

תורה אור השלם 1. כי יבצר איש שפדא או כרס ושלח את בעירו כרס שפדא אחר מיטב שדרו ומיטב כרמו ושלם: שמות כב ד

הגהות הגר"א [א] ח"ט ד"ה הוה ט"ו והיט דלחמין ט"ו. י"ג אל הר"ף והל"ש (בפנהרין ט"ז) ספני על יבדאל היו שמות ושלם לחמות:

לעני רש"י טנלי"א [טנלי"א]. כ"ב.

הכונס פרק ששי בבא קמא

נ"א:

עין משפט וני מצה

הוה סיים מסאני אוכמי. משמע שלל היו רגלין כמנעלים שמורין וכן משמע כקדר תעניות אלו (תענית כב. וס) דקאמר אדכי תאם הוא גברא דקיס מסאני אוכמי ולא רמי חוטי כדי שלל יכירו בו שהוא יהודי ומימה דפ"ק דביבא (ד. טו.) תנן אין משלחין מנעל לנן כ"ו"ט מפני שר"ת צ"ל הגור להשמירו משמע שלל היו נועלים אלל שמור ואומר ר"ת דהמנעל ודאי היה שמור אלל הרצועות היו לננות ומסאני אוכמי להכא דמסקת תענית היינו המנעל והרצועות הכל היה שמור (א) והיינו דלמרינן פסקן בן סורק ופנהרין דף ע"ד: (ו) בשעת השמד אפי' לשנויי ערקתא דמסאני אסור שהרצועות היו משונות משל נכרים ואצילות דלגיועור היה מה שהיה לנוש שמורים ומתקפה שמורים והיה רוצה שאפי' הרצועות יהיו שמורים שלל יאה עליו כלל דל לננות מפני חיבתה של ירושלים:

הוה סיים מסאני אוכמי וקאי בשוקא דגהרדקא אשכוחוהו דבי ריש גלותא וא"ל מאי שנא הני מסאני אמר להו דקא מאבילנא אירושלים אמרו ליה את חשיבת לאיתאבולי אירושלים כבור יהורא הוה אתיהו וחבשוהו אמר להו גברא רבה אנא אמרו ליה מנא ידעינן אמרו להו או אתון בעו מינאי מילתא או אנא איבעי מיניכו מילתא אמרו ליה בעי את אמר להו האי מאן דקן כופרא מאי משלם אמרו ליה משלם דמי כופרא והא הוה תמרי א"ל משלם דמי תמרי אמר להו והא לאו תמרי שקל מיניה אמרו ליה אימא לן את אמר להו בששים אמרו ליה מאן אמר כוותך אמר להו הא שמואל חי ובית קיים שדרו קמיה דשמואל אמר להו שפיר קאמר לכו בששים ושבוהו: ר"ש אומר אכלה פירות גמורים בו: מ"ט הא דאמר רחמנא יבוער בשרה אחר (מ) מלמד ששמוין על גב השרה ה"מ מודי דצריך לשרה הני כיון דלא צריכי לשרה בעיניהו בעי שלומי אמר רב הונא בר חייא א"ר ירמיה בר אבא דן רב כר"מ ופסק הלכתא כר"ש דן רב כר"מ דתנאי (כ) כתב לראשון ולא חתמה לו לשני וחתמה לו אבדה כתובתה דברי ר"מ רבי יהודה אומר יכולה היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי אתם מה לכם עלי ופסק הלכתא כר"ש כי הא דתנן ר"ש אומר אכלה פירות גמורין משלמת פירות גמורין אם סאה סאה אם סאתים סאתים: (ג) המגדיש בתוך שדה חבירו שלא ברשות ואכלתן בהמתו של בעל השדה פטור ואם הוליקה בתן בעל השדה חייב ואם הגדיש בהמתו של בעל השדה חייב: (ד) לויא תנן דלא כרבי דאי כרבי (ה) האמר עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור אמר רב פפא הכא (ו) בנמר בי דרי עסקינן דכיון דא"ל עייל וגדוש עייל ואנטר לך הוא: (ז) המגדיש (ח) השולח את הבערה ביד חרש שוטף וקמן פטור בדיני אדם וחייב בדיני שמים השולח ביד פקח הפקח חייב ואחד הביא את האור ואחד הביא את העצים המביא את האור חייב וביא את העצים ואחד הביא את האור המביא את האור חייב וביא את העצים חייב ליבתה הרוח כולן פטורין: (ט) אמר ר"ל משמיה דחוקיה (י) לא שנו אלא שמסר לו גחלת וליבה אבל מסר לו שלחבת חייב מ"ט מעשיו קא גרמו לו ורבי יוחנן אמר אפילו מסר לו שלחבת פטור מ"ט צבת דחרש גרמה לו ולא מחייב עד שימסרו לו גוואא סלחא

בו א מ"י פירי מה' אשית הלכה יא סגמ עשין מה טושי' איע' סימן ז ספ"ק ח' ופ"ה ק ספ"ק ז: בו ב מ"י פ"ה ה'ו בו ב מ"י פ"ה ה'ו וי"ן השגת וכו"מ סגמ פ"ק ח' טושי' ח"מ סימן סגמ בו ד מ"י ט' פ"ה ופ"ה הלכה ה סגמ עשין סט טושי' ח"מ סימן ח"מ ספ"ק ז: סגמ ז: סגמ ח' מ"י ט' הלכה ו טושי' ט' ספ"ק ח: ג ו ד ח מ"י ט' הלכה ו ופ"ה השגת וכו"מ טושי' ט' ספ"ק ז: טא ט' ט' הלכה ה טושי' ט' ספ"ק ז:

כתב לראשון ולא חתמה לו בו. כקוף מי שהיה נשוי (כמונת דף נה. וס) מפרש רב אשי דאפילו ר"מ לא קאמר אלל בשני לקוחות דאם איתא דנחת רוח עבדה מקמא אצעי לה למעבד אלל בלוקה אחד אפילו ר"מ מודה וא"ת דפ"ה הניקוחין (גיטין נח. וס) גבי לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקמו בטל אמר רב לא שנו אלל דא"ל לך חזק וקני אלל בשטר קנה ואלקח מן האיש וחזר ולקח מהאשה קאי דמזכיר כסוגיא ואורי' שיש לחלק בין כתבה בשטר עממו של בעל לכתבה שטר בפני עממו ועוד אומר אפילו ר"מ מודה וא"ת דפ"ה חייבי התם אלל סכתמה שהיא עממה מכרה ללקוחות אלל חתמה לו דהכא היינו משחלה שעבוד כמוכנה שיש לה על שדה זו וכן משמע לשון חתמה כלומר שנתלצת בנתקח ולא מתמה בו וה"ר אלעזר משני' פי' דטעמא דרב התם דבשטר קונה משום דפ"ל לחיות טעות סופר הוא והי כאליו קבל עלה לחיות אלל אם פירש כלל לחיות לא קנה אפי' בשטר דקאמר כהדיא דשעבוד לרין לימלך ורב נמי אמר התם נמלא שאינו שלו רב אמר יש לו שנה ומשמע דפשיטא ליה דאפי' לא פירש לו את השנה קאמר רב דיש לו שנה והיינו משום דלית ליה דמסתמא ח"כ ר"ש דאמר אב"ה פירות גמורין בו. פי' ר"מ דמהכא פשיטא לן כפרק נערה ככתובות (דף נה. וס) דכל העומד לגזוז כגוז דמי לענין בעל חוב דלא טריף להו אע"ג דפלוגתא לענין שנועה כפרק שנועה דריינין (שנועה דף נח. וס) כענינים העומדים ליכרז אי ככאורות דמין אי לא: המגדיש בתוך שדה חבירו וכו'. אצטרין למינייא או למסתמא דלא כרבי או לאשמועינן דאפילו רבי מודה בהא דמפרש בגמרא:

לבתה הרוח כולן פטורין. פרי' דכרוח מזייה איירי כדמשמע בגמ' דקסמ ליכוי דרוח מיירי כרוח מזייה מדפריך עלה דברייתא וליהי כוורה רוח מקייעמו ואי כרוח שאין מזייה הא לא הוה ליה לאסוקי אדעמיה וא"ת כיון דמתלבה כרוח מזייה יתייבד האחרון של הנחת עינים (א) ואורן דכלל דוכתי אשכחן שמתחייב לענין אש כשיכול להזיק כרוח מזייה כגון אצני וכסיו ומשאו שהניח כראש גגו ונפלו כרוח מזייה והזיקו וכופף קמת חניו כפני הדליקה דמטיא ליה כרוח מזייה ואין לחלק משום דנהנהו אין מחוסר אלל הולכת האש בעלמא ע"י רוח מזייה אלל כאן מחוסר ליכוי ואין שם אש עליו ולא קרינא ביה המבעיר את הבערה דהא כפ"ק (דף ט: ע) אמר גחלת כמה דשיק ליה מעמיה עמיה ואולא אע"פ שמתנדנדת בטלטלו מעמיה עמיה ואולא הא אש דרכה להתלבות ע"י דגודו של חרש המטלטלה היה המוסר לו מייד הלא נמי יהיה האחרון חייב אע"פ שמחוסר ליכוי וי"ל לנכות הרוח דמתנף קאי אלל אמר וליבה דהשתא הוי ליבה וליבתה הרוח ככרייתא דגמ' וכן משמע לענין דכיון דכיון ואלו לננות ולא כרוח בפני עממו כדי לננות כמו שאפרש בגמ' ונחנס דק לפרש דליבתו הרוח היינו שליבתה הרוח בפני עממה כרוח שאין מזייה וליבה וליבתו הרוח כגמ' בין מזייה בין אין מזייה וכגון שקודם ליכוי כבר נא הרוח שליבתו לכסוף חיה רוח שהיה דמאחר שנה כבר קן לי שאינו מזייה כמזייה וכן משמע מתוך תירושו של רבא שמיך כגון שליבה כרוח מזייה וליבתו הרוח כרוח שאינה מזייה מכלל דמעיקרא נא הרוח שלכסוף ליבה וכן משמע בירושלמי דמתניתין איירי כרוח שאינה מזייה דגרסינן התם ליבתו הרוח כולן פטורין תמן אמרינן כרוח של אנוסים אלל כרוח שהעולם מתנהג בו מייד ר' יוחנן ור"ל מרייהו אמרי אפי' כרוח שהעולם מתנהג בו שפעמים הוא נא ופעמים אין נא:

לבתה הרוח כולן פטורין. פרי' דכרוח מזייה איירי כדמשמע בגמ' דקסמ ליכוי דרוח מיירי כרוח מזייה מדפריך עלה דברייתא וליהי כוורה רוח מקייעמו ואי כרוח שאין מזייה הא לא הוה ליה לאסוקי אדעמיה וא"ת כיון דמתלבה כרוח מזייה יתייבד האחרון של הנחת עינים (א) ואורן דכלל דוכתי אשכחן שמתחייב לענין אש כשיכול להזיק כרוח מזייה כגון אצני וכסיו ומשאו שהניח כראש גגו ונפלו כרוח מזייה והזיקו וכופף קמת חניו כפני הדליקה דמטיא ליה כרוח מזייה ואין לחלק משום דנהנהו אין מחוסר אלל הולכת האש בעלמא ע"י רוח מזייה אלל כאן מחוסר ליכוי ואין שם אש עליו ולא קרינא ביה המבעיר את הבערה דהא כפ"ק (דף ט: ע) אמר גחלת כמה דשיק ליה מעמיה עמיה ואולא אע"פ שמתנדנדת בטלטלו מעמיה עמיה ואולא הא אש דרכה להתלבות ע"י דגודו של חרש המטלטלה היה המוסר לו מייד הלא נמי יהיה האחרון חייב אע"פ שמחוסר ליכוי וי"ל לנכות הרוח דמתנף קאי אלל אמר וליבה דהשתא הוי ליבה וליבתה הרוח ככרייתא דגמ' וכן משמע לענין דכיון דכיון ואלו לננות ולא כרוח בפני עממו כדי לננות כמו שאפרש בגמ' ונחנס דק לפרש דליבתו הרוח היינו שליבתה הרוח בפני עממה כרוח שאין מזייה וליבה וליבתו הרוח כגמ' בין מזייה בין אין מזייה וכגון שקודם ליכוי כבר נא הרוח שליבתו לכסוף חיה רוח שהיה דמאחר שנה כבר קן לי שאינו מזייה כמזייה וכן משמע מתוך תירושו של רבא שמיך כגון שליבה כרוח מזייה וליבתו הרוח כרוח שאינה מזייה מכלל דמעיקרא נא הרוח שלכסוף ליבה וכן משמע בירושלמי דמתניתין איירי כרוח שאינה מזייה דגרסינן התם ליבתו הרוח כולן פטורין תמן אמרינן כרוח של אנוסים אלל כרוח שהעולם מתנהג בו מייד ר' יוחנן ור"ל מרייהו אמרי אפי' כרוח שהעולם מתנהג בו שפעמים הוא נא ופעמים אין נא:

לבתה הרוח כולן פטורין. פרי' דכרוח מזייה איירי כדמשמע בגמ' דקסמ ליכוי דרוח מיירי כרוח מזייה מדפריך עלה דברייתא וליהי כוורה רוח מקייעמו ואי כרוח שאין מזייה הא לא הוה ליה לאסוקי אדעמיה וא"ת כיון דמתלבה כרוח מזייה יתייבד האחרון של הנחת עינים (א) ואורן דכלל דוכתי אשכחן שמתחייב לענין אש כשיכול להזיק כרוח מזייה כגון אצני וכסיו ומשאו שהניח כראש גגו ונפלו כרוח מזייה והזיקו וכופף קמת חניו כפני הדליקה דמטיא ליה כרוח מזייה ואין לחלק משום דנהנהו אין מחוסר אלל הולכת האש בעלמא ע"י רוח מזייה אלל כאן מחוסר ליכוי ואין שם אש עליו ולא קרינא ביה המבעיר את הבערה דהא כפ"ק (דף ט: ע) אמר גחלת כמה דשיק ליה מעמיה עמיה ואולא אע"פ שמתנדנדת בטלטלו מעמיה עמיה ואולא הא אש דרכה להתלבות ע"י דגודו של חרש המטלטלה היה המוסר לו מייד הלא נמי יהיה האחרון חייב אע"פ שמחוסר ליכוי וי"ל לנכות הרוח דמתנף קאי אלל אמר וליבה דהשתא הוי ליבה וליבתה הרוח ככרייתא דגמ' וכן משמע לענין דכיון דכיון ואלו לננות ולא כרוח בפני עממו כדי לננות כמו שאפרש בגמ' ונחנס דק לפרש דליבתו הרוח היינו שליבתה הרוח בפני עממה כרוח שאין מזייה וליבה וליבתו הרוח כגמ' בין מזייה בין אין מזייה וכגון שקודם ליכוי כבר נא הרוח שליבתו לכסוף חיה רוח שהיה דמאחר שנה כבר קן לי שאינו מזייה כמזייה וכן משמע מתוך תירושו של רבא שמיך כגון שליבה כרוח מזייה וליבתו הרוח כרוח שאינה מזייה מכלל דמעיקרא נא הרוח שלכסוף ליבה וכן משמע בירושלמי דמתניתין איירי כרוח שאינה מזייה דגרסינן התם ליבתו הרוח כולן פטורין תמן אמרינן כרוח של אנוסים אלל כרוח שהעולם מתנהג בו מייד ר' יוחנן ור"ל מרייהו אמרי אפי' כרוח שהעולם מתנהג בו שפעמים הוא נא ופעמים אין נא:

ליבה